

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

№ 16

«23» июнь 2021 ел

«2021-2024 елларга Татарстан
Республикасы Нурлат муниципал
районы Мамык авыл жирлегендә
кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү»
муниципаль программасын раслау
турында

Нурлат муниципаль районның Мамык авыл жирлеге территориясендә
кече һәм урта эшкуарлык субъектлары тарафыннан эшкуарлык эшчәнлеген
алып бару өчен уңайлы икътисадый мохит булдыру һәм кече һәм урта
эшкуарлыкны үстерү максатларында, «Россия Федерациясендә жирле
үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6
октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә кече
һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ
номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта
эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ
номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Нурлат муниципаль
районның Мамык авыл жирлеге Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Элеге каарга қушымта нигезендә «2021-2024 елларга Татарстан
Республикасы Нурлат муниципаль районның Мамык авыл жирлегендә кече
һәм урта эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программасын расларга.
2. Элеге каарны Нурлат муниципаль районның рәсми сайтында
<http://nurlat.tatarstan.ru/> бастырып чыгарырга һәм жирлек территориясендәге
мәгълүмат стендларында халыкка җиткөрергә.

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Мамык авыл жирлеге
Башкарма комитеты җитәкчесе

В.В. Рыжков

Татарстан Республикасы Нурлат
муниципаль районы Мамык авыл
җирлеге Башкарма комитетының
2021 елның 23 июнендәге 16
номерлы каарына күшымта

**«2021-2024 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ НУРЛАТ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ МАМЫК АВЫЛ ҘИРЛЕГЕНДӘ КЕЧЕ ҺЭМ
УРТА ЭШКУАРЛЫКНЫ ҮСТЕРҮ» ПРОГРАММАСЫ**

2021 ел

Эчтәлек

Программаның Паспорты

1. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсө характеристикасы.
- Программа хәл итүгө юнәлдерелгән проблемалар аларны хәл итү юллары
2. Программаның көтелгән төп нәтижәләренең максаты, бурычлары, тасвиrlамасы, аны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары
3. Программаны гамәлгә ашыру механизмы
- 4.Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү

**«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Мамык авыл жирлегендә кече həm урта эшкуарлыкны үстерү»
программасы паспорты**

Программаның исеме	«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Мамык авыл жирлегендә кече həm урта эшкуарлыкны үстерү» программасы (алга таба - Программа)
Программа өзөрләү өчен нигез	«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә кече həm урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече həm урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Мамык авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны финанслау күләмнәре həm чыганаклары	Нурлат муниципаль районы халкын эш белән тәэмин итү програмалары. Кредит акчалары həm эшкуарларның үз акчалары. Жирле бюджет чаралары хисабына финанслау
Программаның максаты	Кече həm урта эшкуарлык субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече həm урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру həm көндәшлеккә сәләтлелеген тәэмин итү, шулай ук аның жирлекнең социаль-икътисадый үсеше мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру.

Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жирлектә кече хужалыкларны тотрыкли үстерү өчен шартлар тудыру; 2. Эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү; 3. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларын консультация белән тәэмин итү сыйфатын арттыру; 4. Эшкуарлык эшчәнлегенә икътисадый яктан актив халыкны жәлеп итү.
Гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2021-2024 еллар
Программаны үтәүчеләр	<p>Кече, урта эшкуарлык субъектлары һәм үзләре эшли торган жирлекләр, Нурлат муниципаль районның Мамык авыл жирлеге Башкарма комитеты</p>

<p>Программаның максатларын бурычларын ашыруның торган нәтижәләре</p>	<p>hәм гамәлгә көтелә ахыргы</p>	<p>Программа чараларын тулы күләмдә гамәлгә ашыру 2024 ел ахырына ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кече предприятиеләр, шул исәптән микропредприятиеләр hәм индивидуаль эшкуарлар житештерә торган продукция (хезмәт күрсәтүләр) әйләнешенец еллык үсешен саклап калу; - жирилек территориясендә эшчәнлек алыш баручы кече hәм урта эшкуарлык субъектлары (шул исәптән үз-үзләрен тәэмин итүчеләр) санының еллык үсешен саклап калу; - барлык предприятиеләрнең уртаса исемлек санында кече (микропредприятиеләрне дә кертеп) hәм урта предприятиеләрдә хезмәткәрләрнең (тышкы бергә эшләүчеләрдән башка) урта исемлек саны өлешен арттыру; - кече hәм урта эшкуарлык субъектларына консультация ярдәме күрсәту; - кече hәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары (яңа теркәлгән индивидуаль эшкуарларны да кертеп) булдыру; <p>Шул ук вакытта Программа чараларын үтәү кече hәм урта эшкуарлык инфраструктурасының уңышлы эшләве, кече hәм урта эшкуарлык өлкәсендә товар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр) житештерү күләмнәрен арттыру, шулай ук аларның эшчәнлегеннән салым керүне авыл жирилеге бюджетына арттыру өчен шартлар тудыруны күздә тота.</p>
---	--	--

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика.
Программа хәл итүгә юнәлтелгән проблемалар хәл итү юллары.

2020 елда Нурлат муниципаль районның Мамық авыл жирлегендә 0 кече һәм микропредприятие үз эшчәнлеген башкарған (2019 ел белән чагыштырганда 0 га күбрәк (азрак), 2020 елда Нурлат муниципаль районның Мамық авыл жирлегендә салым органында теркәлгән 1 шәхси эшмәкәр (2019 елга караганда 2 гә кимрәк), шулай ук 5 үзмәшгульек алыш баручы (2019 елга караганда 1гә кимрәк) үз эшчәнлеген башкарды

Таблица 1

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районның Мамық авыл жирлегендә эшкуарлык өлкәсен үстерүнең төп тенденцияләре

Күрсәткечләр	2018 ел (факт)	2019 ел (факт)	2020 ел (бәяләү)
Икътисадый актив эшмәкәрлек субъектлары саны:	6	6	9
кече предприятиеләр, бер.			
төп дәүләт теркәү номеры булган (теркәлүнеге узган) индивидуаль эшкуарлар - барлыгы, бер.	6	6	9
үзмәшгуль, бер.	-	7	9

Таблица 2

Икътисадый эшчәнлек төрләре буенча кече hәм урта эшкуарлык субъектлары саны

Эшчәнлек төрләре	Күрсәтке ч берәмлеге.	факттагы күрсәткеч
		01.01.2021
Кече эшкуарлыкның исәпкә алынган барлык икътисадый актив субъектлары	бер.	9
шулардан икътисадый эшчәнлек төрләре буенча: авыл хужалыгы, аучылык hәм урман хужалыгы	бер.	2
Балык тоту, балык үрчетү	бер.	0
Файдалы казылмалар чыгару	бер.	0
Эшкәртү производстволары	бер.	0
Электр энергиясен, газны hәм суны житештерү	бер.	0
Төзелеш	бер.	0
Күпләп hәм ваклап сату; автотранспорт	бер.	3
Кунакханә hәм рестораннар	бер.	2
Транспорт hәм элемтә	бер.	2
Финанс эшчәнлеге	бер.	0
Күчмез милем, аренда hәм хезмәтләр күрсәту	бер.	0
Дәүләт идарәсе hәм хәрби куркынычсызлыкны	бер.	0
Белем бирү	бер.	0
Сәламәтлек саклау hәм социаль хезмәтләр	бер.	0
Башка коммуналь, социаль hәм шәхси хезмәтләр	бер.	0
Йорт хужалыгын алыш бару буенча хезмәтләр	бер.	0
Экстерриториаль оешмалар эшчәнлеге	бер.	0
Башкалар	бер.	0

Төп күрсәткечләргә анализ районда кече hәм урта эшкуарлык өлкәсен үстерүнен үнай динамикасы турында сөйли.

2020 елда эшкуарлыкка ярдәм итүнең ин популяр программалары «Агростартап» программалары, Татарстан Республикасы Эшкуарлыкка ярдәм фонды микрозаймнары булды.

Кече эшкуарлыкка мәгълүмати ярдәм күрсәту hәм үз бизнесын булдыруны популярлаштыру буенча актив кампания кысаларында, аның максаты-житештерү hәм хезмәт күрсәту өлкәсендә эшләүче, эчке hәм тышкы базарларда конкурентлыкка сәләтле кече hәм урта предприятиеләр санының тотрыклы үсешен тәэмин итү: барлык мәгълүмат Нурлат муниципаль районның рәсми порталына урнаштырылды, шулай ук дайми рәвештә эшкуарлык эшчәнлеген алыш баруның аерым мәсьәләләренә hәм әлеге өлкәдә актуаль мәсьәләләр турында фикер алышуга, шулай ук аны алга таба үстерүнен уртак чараларын эшләүгә юнәлдерелгән киңәшмәләр, конференцияләр, форумнар, утырышлар уздырылды.

Кызыксынган оешмалар белән берлектә кече hәм урта эшкуарлык субъектларына кече hәм урта эшкуарлыкка гамәлдәге дәүләт ярдәме чаралары, үзмәшгульләргә, шулай ук Эшкуарлык өлкәсендәге законнардагы үзгәрешләр турында хәбәр итүгә юнәлдерелгән чаралар дайми үткәрелде.

2. Программаның максаты, бурычлары, төп көтөлгөн ахыргы нәтижәләрен тасвирлау, аны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары

Кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм аны үстерү өлкәсендәге эш юнәлеше эшкуарлык субъектларының эшлекле активлыгын үстерү өчен үңай климат булдыруга, эшкуарлык үсешенә төп чикләүләрнең йогынтысын киметүгә юнәлдерелгән һәм Нурлат муниципаль районның Мамык авыл жирлеге үсешенең стратегик максатлары, бурычлары һәм приоритетлары системасына Эшкуарлыкка ярдәм итү юнәлешләрен булдыруга нигезләнгән.

Әлеге максат белән урта сроклы перспективага социаль-икътисадый үсешенең төп бурычлары билгеләнә һәм әлеге бурычлар қысаларында кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү өчүн чараларын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә.

Авыл жирлегендә эшмәкәрлек үсешен тоткарлый торган, әлеге сораштыруларга һәм эшкуарлык җәмәгатьчелеген анкеталаштыруга нигезләнгән төп проблемалар булып тора:

- кадрлар кытлыгы;
- кече һәм урта бизнес өчен салым йөкләнеше дәрәҗәсе югары;
- финанс ресурсларыннан файдалану түбән дәрәҗәдә;
- Жир һәм күчемсез мөлкәтнең һәркем файдалана алырлык булуы;
- энергетика инфраструктурасының һәркем файдалана алырлык булуы;
- яңа жиһазлар сатып алу белән бәйле проблемалар.

Программаның максаты - кече һәм урта эшкуарлык субъектлары үсеше өчен үңай шартлар тудыру, инновацион икътисад формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм аларның конкурентлык сәләтен тәэмин итү, шулай ук аның районның социаль-икътисадый үсеше бурычларын хәл итүгә керткән өлешен арттыру.

Әлеге максатка ирешү өчен түбәндәгә бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Жирлектә кече хуҗалыкларны тотрыкли үстерү өчен шартлар тудыру;
2. Эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү;
3. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларын консультация белән тәэмин иту сыйфатын арттыру;
4. Эшкуарлык эшчәнлегенә икътисадый яктан актив халыкны жәлеп итү.

Программаның төп чаралары Программаның максатларыннан һәм бурычларыннан чыгып формалаштырылды.

Шул ук вакытта һәр бурычны хәл итү қысаларында, шул исәптән, яңа эш урыннары булдыруны күздә токсан кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын, аларның санын арттыру өлешендә һәм бизнесны үстерү өлешендә ярдәм итүгә һәм үстерүгә юнәлтелгән чаралар каралган.

Программаның төп чараларына характеристика

Гомумән алганда, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү чараларын 2 төп юнәлешкә бүләп була:

1. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультация ярдәме күрсәту чаралары;

2. Эшкуарлыкны үстерү буенча башка чаралар.

Эшмәкәрләргә консультация ярдәме күрсәту юнәлешләре қысаларында түбәндәгә чаралар каралачак:

1. Республика һәм федераль бюджетлар акчаларыннан эшмәкәрлеккә ярдәм итү программалары буенча консультация ярдәме күрсәту һәм мәгълүмат бири;

Эшкуарлыкны үстерү буенча башка чаралар:

1. кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары буенча анкета үткәру һәм аларны хәл итү юллары;

2. эшкуарлыкка ярдэмнең гамәлдәге программалары буенча законнарын үзгәртүгә һәм үстерүгә бәйле актуаль хокукий мәсьәләләр буенча кече һәм урта эшкуарлык субъектлары өчен кинәшмәләр һәм семинарлар уздыру;

3. кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мәгълүмати ярдәм курсәтү кампаниясен оештыру һәм үз бизнесын булдыруны популяраштыру, шул исәптән яшьләр бергәлеге арасында.

Максатлар һәм бурычлар киселешендә төп чараплар исемлеге Программага күшымтада бирелгән.

Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

Программа 2021 елдан 2024 елга кадәр гамәлгә ашырыла.

3. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны гамәлгә ашыру белән идарә итүне Нурлат муниципаль районның Мамык авыл жирлеге башкарма комитеты гамәлгә ашыра:

- Программа чарапларын гамәлгә ашыруны планлаштыруны, үзара хезмәттәшлекне, координацияне һәм тикшереп торуны оештыра;
- программа чараплары исемлеген, максатчан индикаторларны һәм Программаның нәтижәлелеге курсәткечләрен өзөрләүне һәм төгәлләштерүне гамәлгә ашыра.

Программаны гамәлгә ашырганда Нурлат муниципаль районның Мамык авыл жирлеге башкарма комитеты чарапларны үтәүчеләр белән хезмәттәшлек итә. Программа чарапларын үтәүчеләр программа чарапларын вакытында һәм сыйфатлы үтәгән өчен жаваплы.

4. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашыру ярдәм итәчәк:

- Эчке һәм тышкы базарларда кече һәм урта эшкуарлык субъектларының конкурентлык сәләтен арттырырга;
- яңа эшләнмәләрне стимуллаштырырга һәм яңа технологияләрне үзләштерүгә ярдәм итәргә;
- кече һәм урта эшкуарлык субъектларында мәгълүмати технологияләр куллануны киңәйттергә;
- Эшкуарлык эшчәнлеге белән кызыксынуны арттыру исәбенә халыкның эшлекле активлыгын үстерергә;
- кече һәм урта эшкуарлык субъектларының финанс һәм матди ресурсларга керүен тәэмин итүче механизмнары камилләштерергә;
- кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мәгълүмати-консультация ярдәмен камилләштерүгә;
- кече һәм урта эшкуарлык субъектларын дәүләт һәм муниципаль заказларны үтәүгә җәлеп итәргә.

Күшүмтә

«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Мамык авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү»
программасы нәтижәләрен бәяләүнен максатлары һәм индикаторлары

Төп чаралар аталышы	Бурычка тәңгәл килү	Башкаручылар	Төп чараларны башкару сроклары	Ахыргы нәтижәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның курсәткечләре			
					2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел
Максат исеме: кече һәм урта эшкуарлык субъектлары үсеше өчен уңай шартлар тәэмин итү, инновацион икътисад формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм аларның конкурентлык сәләтен тәэмин итү, шулай ук жирлекне социаль-икътисадый үстерү бурычларын хәл итүгә аның кертемен арттыру								
Республика һәм федераль бюджетлар акчаларыннан эшмәкәрлеккә ярдәм итү программалары буенча консультация ярдәме күрсәтү һәм мәгълүмат бирү	3	Нурлат муниципаль районы Мамык авыл жирлеге Башкарма комитеты	2021-2024	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына күрсәтелгән консультацияләр саны бер.	2	2	2	2
Кече эшмәкәрлекне үстерү проблемаларына анкета үткәрү кече һәм урта эшмәкәрлек аларны хәл итү юллары	4	Нурлат муниципаль районы Мамык авыл жирлеге Башкарма комитеты	2021-2024	Үткәрелгән анкеталар, берәмлекләр саны	3	3	3	3

Кече hэм урта эшкуарлык субъектлары өчен актуаль хокукий мэсъэлэлэр буенча кинэшмэлэр hэм семинарлар үткөрү Законнарны үзгэртү hэм үстерү, шулай ук гамэлдэгэе программалар буенча поддержки предпринимательства	1	Нурлат муниципаль районы Мамык авыл жирлэгэе Башкарма комитеты	2021-2024	Үткэрелгэн семинарлар саны, бер.	3	3	3	3
Яшьлээр эшкуарлыгы өлкэсөнэ җәлеп иту буенча яшьлээр бергэлэгэе белэн эшлэү	2	Нурлат муниципаль районы Мамык авыл жирлэгэе Башкарма комитеты	2021-2024	Үткэрелгэн семинарлар саны, бер.	3	3	3	3